

dalton 2017 - 2018

 Stichting Openbaar
Onderwijs Oost-Groningen

obsdetweemaster@sooog.nl

www.obs2master.nl

Dalton-boek

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1. Inleiding	2
2. Geschiedenis daltononderwijs	3
3. Waarom Daltononderwijs?	4
3.1 Onze visie	4
3.2 De 5 kernwaarden van het Daltononderwijs	5
3.3 Rollen waar de school op voorbereidt	7
3.4 Waar staan we voor?	7
4. Daltononderwijs op OBS De Tweemaster	9
4.1 Dagkleuren	9
4.2 Weekborden	9
4.3 Maatjesbord	9
4.4 Het planbord	10
4.5 Invulling van de taak	10
4.6 Correctie en zelfcorrectie	10
4.7 Extra werk	11
4.8 Keuzewerk	11
4.9 Uitgestelde aandacht	11
4.10 Reflectie	12
4.11 Handelingswijzers en symbolen	12
4.12 Samenwerken	12
4.13 Materialen	13
4.14 Werkplekken	13
4.15 Drie kapstokregels	14
4.16 Zorg voor de klas, school en schoolomgeving	14
5. Hoe informeren we ouders over Dalton?	15

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Voor u ligt het Daltonboek van OBS De Tweemaster.

De Tweemaster is sinds juli 2004 een officieel erkende Daltonschool. Dat betekent dat team, MR, OR en de ouders van de school het er over eens zijn dat het onderwijs op onze school volgens de principes van het Daltononderwijs wordt gegeven. We zijn lid van de Nederlandse Dalton Vereniging. Alle leerkrachten zijn dan ook in het bezit van het certificaat Daltonleerkracht. Alle nieuwe leerkrachten die ons team komen versterken, worden geacht de cursus te volgen. Op 22 mei 2014 zijn we als school voor het laatst gevisiteerd door de Nederlandse Daltonvereniging. Hierdoor hebben we weer 5 jaar lang onze Daltonlicentie. In 2019 zullen we voor de 4e keer gevisiteerd worden.

In dit boek hopen we een aantal van uw vragen over het Daltononderwijs te beantwoorden:

Waarom Daltononderwijs?

Wat zijn de kenmerken?

Hoe werken de leerlingen op een Daltonschool?

Een Daltonschool blijft altijd in ontwikkeling, ons Daltonboek dus ook! Telkens opnieuw worden de inhoud en vernieuwd, aangepast, aangevuld en aangescherpt.

We hopen dat het boek U duidelijk maakt hoe we op De Tweemaster vormgeven aan ons onderwijs!

Namens het team van OBS De Tweemaster,

Lydia Grozema, daltoncoördinator

HOOFDSTUK 2 GESCHIEDENIS DALTONONDERWIJS

Helen Parkhurst (1887-1973) was de grondlegster van het Daltononderwijs. Zij was in 1905 onderwijzeres op een eenmanschooltje in de Verenigde Staten. Ze gaf daar les aan veertig kinderen van zes tot twaalf jaar en merkte al gauw dat het gebruikelijke frontale, klassikale onderwijs niet werkte. Daarom koos ze ervoor het onderwijs meer op de individuele kinderen af te stemmen. De kinderen mochten zelf aan het werk en ook samenwerken. Ze mochten zelf hun eigen werk plannen en in eigen tempo werken.

In de klassen kwamen grote tafels te staan in plaats van schoolbankjes, voor samenwerken en groepsgewijze instructies.

Helen Parkhurst begon in het plaatsje Dalton in Massachusetts op de High School en in 1920 richtte ze zelf een daltonschool op in New York. Haar principes noemde ze het Dalton Laboratory Plan. Helen Parkhurst bleef experimenteren met het onderwijs op haar school.

Via Engeland bereikten in de jaren '20 haar ideeën Nederland.

Kenmerkend voor het Daltononderwijs is dat het zich steeds aanpast aan de veranderende eisen en verwachtingen van de samenleving. De principes vrijheid in gebondenheid, zelfstandigheid en samenwerking blijven overeind, maar hebben door de jaren heen andere accenten gekregen.

3.1 Onze visie

Visie op de mens als deelnemer in de wereld

We willen onze leerlingen voorbereiden om als een 'fearless human being' (mens zonder vrees) deel te nemen aan de samenleving. Daarmee bedoelen we allereerst dat mensen een gezond, gelukkig en tevreden leven leiden in veiligheid, maar ook dat onze leerlingen zelfstandige, zelfdenkende en (pro)actieve, ondernemende burgers zullen worden. Burgers die creatief zijn, positief denken, zelfvertrouwen hebben, die reflectief zijn naar zichzelf en anderen en die een reëel zelfbeeld hebben. Burgers die zichzelf accepteren en trots op zichzelf kunnen zijn en in staat zijn tot zelfrealisatie doordat ze hun passies en interesses ontdekken en hun talenten ontwikkelen. De leerlingen ontwikkelen hun eigen individu (ik)!

De kinderen moeten zich vrij kunnen ontwikkelen in een beschermde leeromgeving, zonder belemmering van buitenaf. Een omgeving waar ze zich sociaal-emotioneel veilig voelen, hun mening durven te zeggen. We verwachten dat de leerlingen met respect met elkaar omgaan, dat ze kritisch naar zichzelf en anderen durven zijn.

Visie op de school / leeromgeving

Obs De Tweemaster is een openbare school. Het onderwijs is er voor alle kinderen. Op obs De Tweemaster leren de kinderen samen leren, samen spelen, samen leven. Hierbij horen een aantal normen en waarden. We willen dat iedereen zich in onze school veilig voelt en dat we een ander behandelen zoals jezelf behandeld wilt worden. We gaan zuinig om met de spullen van anderen en onszelf, en gaan respectvol met elkaar en onze omgeving om.

Elk kind mag zijn wie hij is. We vinden het belangrijk dat kinderen niet bang zijn om fouten te maken en dat ze van de gemaakte fouten leren.

Visie op de ontwikkeling van de leerling

Activiteit bij kinderen is dan ook een belangrijke psychologische basis van de ontwikkeling van leerlingen. Waar kinderen actief kunnen en mogen zijn, verdwijnt ook vaak de oorzaak van storend gedrag.

Het kind kan heel goed zelf keuzes maken. Nadat hij de verantwoordelijkheid voor de keuze heeft genomen overweegt hij elk aspect van het probleem dat hij moet beheersen om succes te bereiken. Hieruit blijkt het belang van de vrijheid van keuze van activiteiten en van de vrijheid van werktempo en aanpak. De verantwoordelijkheid voor het resultaat ontwikkelt niet alleen zijn latente verstandelijke vermogens, maar ook zijn oordeel en karakter. De leerling wordt 'eigenaar' van zijn manier van leren.

Daltononderwijs staat voor persoonsontwikkeling, voor brede vorming. Die vorming heeft te maken met aandacht en interesse te krijgen voor de wereld en voor zichzelf en de ander in relatie tot die wereld.

Visie op de rol van de leraar

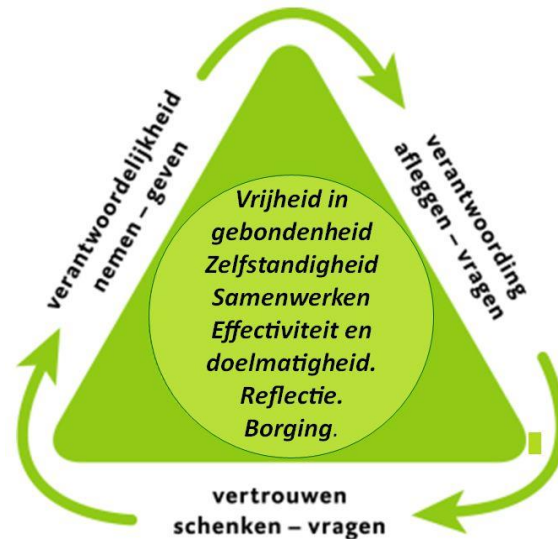
De leraar is een enthousiaste, flexibele, autonome, maar binnen een schoolteam functionerende professional. In ons team is er sprake van educatief partnerschap. De leraar is zelf eigenaar van het onderwijs dat hij geeft, uiteraard in samenspraak met zijn team. We voelen ons samen verantwoordelijk voor het onderwijs.

De taak van de leraar is het streven naar het laten stralen van zijn kinderen, de kinderen hun talenten laten benutten. De leraar maakt leren, ontwikkeling en vorming mogelijk en faciliteert dit rekening houdend met de wettelijke kaders van onder andere de kerndoelen en referentieniveaus. Maar in het besef dat leren uiteindelijk door de leerlingen zelf moet worden gedaan, leert hij vanuit

een vertrouwensbasis flexibel te zijn en los te laten. Hij geeft vertrouwen, helpt leerlingen zich te verwonderen, bouwt aan inlevingsvermogen en creëert een rijke, avontuurlijke, maar ook beschermende leeromgeving.

Onderwijs geven is inleiden in betekenissen. De leraar sluit daarvoor aan bij zijn leerlingen, maar helpt hen ook die eigen leefwereld te ontstijgen. Hij heeft overzicht, reflecteert, instrueert, modelt, biedt mogelijkheden en alternatieven aan.

3.2 DE 5 KERNWAARDEN VAN HET DALTONONDERWIJS

Kinderen leren eigen keuzes te maken binnen de kaders die aangegeven worden. Daarbij worden hun mogelijkheden om zelfstandig te handelen zo optimaal mogelijk ontwikkeld. Kinderen leren verantwoordelijkheid te nemen, maar ook om anderen verantwoordelijkheid te geven. Kinderen krijgen het vertrouwen, moeten dit verdienen en moeten dit ook aan anderen schenken. Kinderen kunnen verantwoording vragen over het handelen van anderen, maar moeten ook verantwoording af te leggen over hun eigen handelen.

Samenwerking met anderen is een mogelijkheid om een groot scala van uitdagingen (sommigen noemen het ook 'problemen') waarvoor het kind gesteld wordt op te lossen. De werkvormen worden zodanig gekozen dat het nemen van eigen verantwoordelijkheid, samenwerking en zelfstandigheid samen komen in de doelstelling "kinderen met lef".

Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Vrijheid is noodzakelijk om eigen keuzes te kunnen maken en eigen wegen te vinden. Vrijheid in het daltononderwijs is de gelegenheid krijgen om het taakwerk zelf te organiseren. De opgegeven leerstof en de eisen die daaraan worden gesteld, de tijdslimiet, de werkafspraken en de schoolregels vormen de grenzen waarbinnen de leerlingen hun vrijheid leren gebruiken. Een leerling leert verantwoordelijkheid voor zichzelf en zijn omgeving te dragen, als zijn omgeving hem daarvoor de ruimte en mogelijkheden biedt. Door leerlingen meer vrijheid te bieden kunnen zij eigen keuzes maken en een actieve leerhouding ontwikkelen.

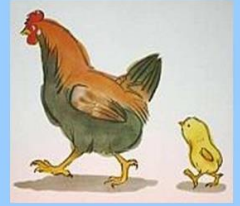
Maar vrijheid betekent niet dat alles zomaar kan en mag. Het is een taak van de leerkracht om iedere leerling een structuur te bieden om vrijheid binnen grenzen te leren hanteren.

Leerlingen krijgen de ruimte om te ontdekken en te experimenteren, maar worden tegelijk ook geconfronteerd met de relatie tussen wat ze doen en wat dat oplevert. Dat is voor leerlingen een geleidelijk leerproces, waarin zelfkennis en zelfinschatting een grote rol spelen.

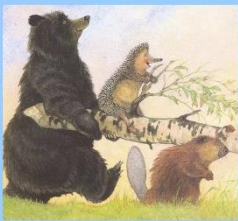
Zelfstandigheid

Zelfstandig leren en werken op een daltonschool is actief leren en werken. Een leerling wil doelgericht een klus klaren en is in staat om tijdens dit leerproces hulp te zoeken indien noodzakelijk. Deze manier van werken stimuleert het probleemoplossend denken van leerlingen. Om later als volwassene goed te kunnen functioneren, moet een leerling leren beoordelen welke beslissingen hij/zij moet nemen en wat de gevolgen daarvan zijn. De keuzevrijheid dwingt een leerling tot het nemen van zelfstandige beslissingen die voor hem effectief en verantwoord zijn.

zelfstandigheid

Samenwerken

samenwerken

Een daltonschool is een leefgemeenschap waar leerlingen, leerkrachten, ouders, schoolleiding en bestuur op een natuurlijke en gestructureerde wijze samen leven en werken. Een daltonschool is ook een leeromgeving waar leerlingen en leerkrachten iets van en met elkaar leren. Doordat leerlingen samen met leerkrachten en medeleerlingen aan hun leertaken werken, leren zij met elkaar om te gaan en leren zij dat zij elkaar kunnen helpen. Het verwerven van kennis en vaardigheden in samenwerking met anderen kan het leren vergemakkelijken. Leerlingen leren dat er verschillen bestaan tussen mensen. Ze leren naar elkaar te luisteren en respect te hebben voor elkaar. Als leerlingen met elkaar samenwerken, ontwikkelen ze sociale vaardigheden en leren ze reflecteren op de manier waarop ze leren, zoals het beoordelen van een eigen inbreng en die van medeleerlingen, het aangaan van de dialoog, het leren omgaan met teleurstellingen en het ervaren van een meeropbrengst uit de samenwerking.

Het uiteindelijke doel is democratisch burgerschap. Een daltonschool is een oefenplek voor democratisering en socialisering.

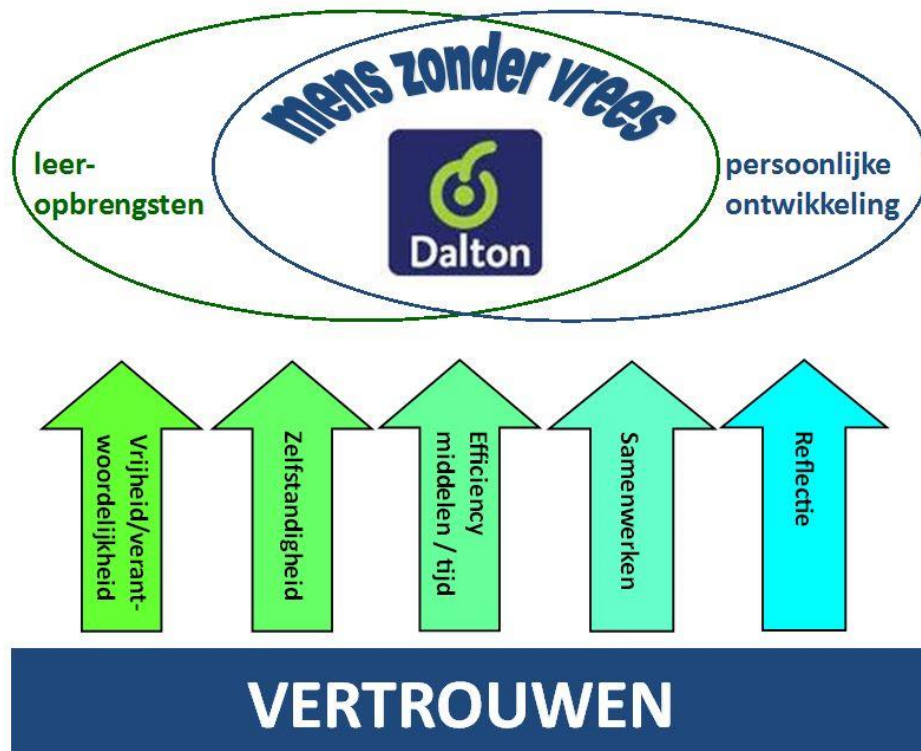
Effectiviteit/ doelmatigheid

Het daltononderwijs is gericht op een effectieve inzet van tijd, menskracht en middelen. Een taak als drager van de te leren vaardigheden en kennis biedt optimaal gelegenheid om tot een doelmatige inrichting te komen. Een taak op maat houdt een leerling doelmatig en functioneel bezig.

Reflectie

Het kritisch benaderen van onderwijskundige ontwikkelingen en inzichten is op een daltonschool vanzelfsprekend. Iedere docent werkend op een daltonschool reflecteert op zijn/haar onderwijspraktijk en professioneel handelen. Ook op schoolniveau vindt reflectie over het onderwijs voortdurend plaats.

Reflectie en evaluatie dragen in hoge mate bij tot een verkenning van de leerweg om het beoogde doel te bereiken.

3.3 ROLLEN WAAROP DE SCHOOL VOORBEREIDT

Het kind in het vervolgonderwijs

Niet alleen het traditionele huiswerk maken vraagt van de kinderen dat ze bovengenoemde vaardigheden beheersen. De ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs doen een steeds groter beroep op de zelfstandigheid en het verantwoordelijkheidsgevoel van de kinderen. Zij zullen ook steeds vaker geconfronteerd worden met projecten en studie- opdrachten waarbij je niet individueel, maar samen met medescholieren zaken moet plannen en uitwerken.

De volwassene als beroepsoefenaar

Beroepen waarbij je in je eentje werkt en alleen maar moet doen wat de baas je opdraagt, komen nauwelijks voor.

In de meeste beroepen in onze moderne, westerse kennismaatschappij worden initiatief, verantwoordelijkheidsgevoel en creativiteit verwacht. Vaak zal er moeten worden overlegd met collega's, met opdrachtgevers en met diverse instanties. Zowel zelfstandigheid als het goed kunnen samenwerken zijn daarbij essentieel.

De volwassene als medeburger

De maatschappij is gebaat bij mensen die zich actief inzetten voor de samenleving, mensen die zich verantwoordelijk voelen voor hun medemens, mensen die geëngageerd zijn en willen deelnemen aan de democratische processen in de samenleving.

3.4 WAAR STAAN WE VOOR?

De thema's vrijheid/verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en samenwerken worden door alle Daltonschole onderschreven, maar de uitwerking verschilt. Dit geldt ook voor onze school. Op school leren we de kinderen om deze vaardigheden te ontwikkelen; de kinderen kunnen ermee experimenteren, opdat ze zich goed voorbereiden op hun volwassen leven en hun functioneren in het voortgezet onderwijs.

Bij de uitvoering hiervan willen we de volgende accenten leggen:

- de basis van al ons handelen moet zijn gericht op het creëren van een pedagogisch klimaat waarin de sociale en emotionele veiligheid voor het kind is gewaarborgd.
- in de dagelijkse activiteiten loopt als een rode draad het ontwikkelen van waardenbesef en beoordelingsvermogen; kinderen moeten elkaar respecteren.
- er wordt rekening gehouden met verschillen tussen leerlingen; hiervoor is nodig dat de ontwikkeling van het kind goed in de gaten wordt gehouden; het betreft hier niet alleen verschillen in cognitieve vaardigheden, maar ook verschillen in bijvoorbeeld belangstelling, werkhouding en creativiteit.
- vrijheid betekent voor ons dat de leerkracht in toenemende mate een steeds groter deel van de verantwoordelijkheid voor het leren bij het kind neerlegt; essentieel hierbij is het geven van feedback en reflectie op het werk van het kind.
- er wordt zoveel mogelijk les gegeven vanuit concrete leefsituaties.
- kinderen moeten leren allerlei informatiebronnen te hanteren en te beoordelen. Er wordt gestreefd naar een grote variatie in werkvormen en materialen

Doelstellingen op de langere termijn

De goede daltonschool die wij willen zijn kenmerkt zich vooral door:

- een goed pedagogisch klimaat;
- een duidelijk doorlopende lijn door de gehele school(dagkleuren; taakborden; weektaken); taakborden in groep 1,2 en 3, een dagtaak in groep 3 en weektaken in de groepen 4 tot en met 8; een weektaak, gebruikt als differentiatiemiddel en planmiddel
- werken volgens de antropologie van Parkhurst;
- bij vrijheid/verantwoordelijkheid is hierbij sprake van diverse vormen van sturing: leerkrachtgestuurd; gedeelde sturing en leerlinggestuurd;
- bij zelfstandigheid is sprake van diverse vormen van zelfstandigheidsontwikkeling binnen de range van zelfstandig werken, zelfstandig leren, zelfverantwoordelijk leren en zelfsturend leren; bij samenwerking binnen de range van samenwerken, samenwerkend leren, coöperatief leren en interactief leren.

De leerkracht

Het daltononderwijs aan een school gegeven laat zich maar voor een deel vastleggen in afspraken. Het belangrijkste is en blijft de persoon van de groepsleerkracht. De daltonleerkracht neemt een bepaalde houding aan t.o.v. de kinderen en t.o.v. het geven van onderwijs. Een houding die zich kenmerkt door het geven van vertrouwen aan kinderen; kinderen uitdaagt, motiveert en verantwoordelijkheid geeft (binnen de vormen zoals boven omschreven van vrijheid / verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en samenwerking).

Het team

Vanuit de daltonoptiek bezien, opereert een leerkracht per definitie niet solistisch. Hij/zij functioneert in een team. Binnen dit team inspireer je elkaar en ondersteun je elkaar.

Tijdens plenaire teambijeenkomsten, bouwvergaderingen en leerlingenbesprekingen wordt de daltonontwikkeling van de school vormgegeven.

HOOFDSTUK 4 DALTON ONDERWIJS OP OBS DE TWEEMASTER

4.1 DAGKLEUREN

Iedere dag van de week wordt in de gehele school (doorgaande lijn) aangegeven met een dagkleur. De kleuren hangen aan de muur of staan op de dag – of weektaak. De dagkleuren structureren de week voor de kinderen en helpt ze om een planning te maken.

Op de OBS De Tweemaster worden de volgende dag-kleuren gebruikt:

maandag	geel
dinsdag	blauw
woensdag	groen
donderdag	rood
vrijdag	oranje

4.2 WEEKBORDEN

In alle groepen hebben we zelf ontworpen weekborden in gebruik, waarop we met pictogrammen aangeven op welke momenten we samen iets gaan doen. (kringgesprek, fruitpauze, toetsen, uitleg etc.) De leerlingen kunnen zo globaal zien, op welke momenten zij zelfstandig kunnen werken.

	10.05	12.00	15.15
MAANDAG	P	P	
DINSDAG	P	P	
WOENSDAG	P		
DONDERDAG	P	P	
VRIJDAG	P	P	

4.3 MAATJESBORD

In alle groepen, van groep 1 tot en met groep 8 werken we met maatjesborden. Alle kinderen in de klas hebben een sleutelhanger met een pasfoto (in de kleutergroepen ook nog een symbool) en aan de sleutelhangers die deze week boven elkaar hangen, kun je zien wie elkaars maatjes zijn.

Maatjes werken niet alleen gezamenlijk aan een samenwerkingsopdracht, maar mogen elkaar ook helpen bij de taak.

De voorste twee maatjes hebben in iedere klas klassendienst en zijn verantwoordelijk voor allerlei huishoudelijke klusjes in de klas.

4.4 HET TAAKBORD

Bij de groepen 1/2 werken we met het taakbord. Elke week zijn er 3 (voor groep 1) of 4 (voor groep 2) nieuwe verplichte werkjes die de kinderen in moeten plannen. Elke week is er keuze uit een knutselopdracht, taal- of rekenwerkje of kleurplaat. Voor de leerlingen van groep 2 is er dus een extra werkje.

Taakbrief 18 t/m 22 januari

naam: _____

vak	wat	ij	af op	planning	klaar
Rekenen - rood (in taak schrift)	blz. 5 som 1,2	ma	donderdag	☐	☐
	blz. 5 som 3			☐	☐
	blz. 6 som 4 en 5			☐	☐
	blz. 6 som 6			☐	☐
Spelling:					
blz. 4	ma	woensdag	☐	☐	
blz. 5	ma	woensdag	☐	☐	
blz. 6	do	vrijdag	☐	☐	
blz. 7	do	vrijdag	☐	☐	
Zicht paen:	blz. 5	ma	vrijdag	☐	☐
Verkeer (met je maatje)	boekje 5 blz. 1,2,3		vrijdag	☐	☐
Geschiedenis: (met je maatje)	Blz. 11 en 12-12/13 blz. 23	ma	donderdag	☐	☐
Computer	Bloem spelling (10 min.) WITTE BOEK 10 (10 min)		vrijdag	☐	☐
Is klaar? Uan...	extra werk				

werkdag: ma 20 min., di 20 min., wo 20 min., do 45 min., vr 20 min.

Hoe heb je deze weekke problemen opgelost: naaste gearagd zelfgearragd
 anders

Hoe heb je gewerkt: alleen taak met 1 of 2 taak met 3 of 4

Zette werk er letter toe: ja nee niet

Volgende week ga ik met: hetzelfde beter doorwerken beter werken beter plannen

Hetzame werke dag: goe niet zo goed

taakbrief openbare daltonschool De Tweemaster - groep 6

4.5 INVULLING VAN DE TAAK

Misschien is de taak wel het bekendste (uiterlijke) kenmerk van het daltononderwijs. In onze school is er een bepaalde opbouw m.b.t. de omvang van taakwerk. Die opbouw heeft betrekking op de tijd die aan de taak wordt besteed en de periode die hij beslaat, oplopend van dagtaak (vanaf begin groep 3) - weektaak (vanaf groep 4) - de omvang van de taak - de onderdelen van de taak. Op de taak staat welke lessen en opdrachten de leerlingen in een week zelfstandig moeten maken.

4.6 CORRECTIE EN ZELFCORRECTIE

Kind of leerkracht

We hechten grote waarde aan het zelf leren corrigeren door de kinderen. Dit geldt zowel voor de opdrachten die binnen de taak worden gemaakt als voor opdrachten daarbuiten. Zelfcorrectie heeft een aantal voordelen:

- het kind krijgt meteen feedback op zijn werk
- het kan een duidelijk leereffect hebben; als het kind een fout ontdekt zal hij zich misschien afvragen hoe deze fout kon ontstaan
- het geeft het kind een beter inzicht in wat hij kan en bij welke activiteit hij hulp moet vragen van de leerkracht.

In de kleutergroepen is materiaal voorhanden dat zelfcorrigerend is. Naarmate de kinderen in de hogere groepen komen wordt zelfcorrectie steeds meer uitgebreid. Hierbij dienen kinderen zich in elk geval kritisch op te stellen t.o.v. eigen werk. Toetsen worden door de leerkracht nagekeken.

De leerkracht corrigeert regelmatig het werk van alle kinderen i.v.m. de vorderingen. Alle leerkrachten hechten op onze school veel belang aan een goede werkverzorging. De leerkracht neemt steekproeven uit het door kinderen gecorrigeerde werk.

Corrigeren vraagt een bepaalde houding van de kinderen; kinderen moeten zich realiseren dat ze van zelfcorrectie iets leren. Deze correctievorm dient wel aangeleerd te worden door de leerkracht.

4.7 EXTRA WERK

Een niet-vrijblijvende, educatieve activiteit; de scheidslijn educatief-recreatief is moeilijk te trekken, daarom maken wij een onderscheid tussen keuzewerk en extra werk (= ‘leren’). Een activiteit die de kinderen zelf mogen kiezen, afhankelijk van hun belangstelling op dat moment. Extra werk is in principe zelfcorrigerend, al zal de leerkracht ook hierbij volgen wat de leerlingen doen en welke kwaliteit ze leveren.

Inbreng en betrokkenheid van de leerlingen:
De groepsleerkrachten zullen regelmatig bij de kinderen peilen waar hun belangstelling ligt en wat zij eventueel als aanvulling op het extra werk zouden willen hebben.

4.8 KEUZEWERK

Bij keuzewerk gaat het er vooral om met anderen op een prettige manier te leren omgaan. Dit keuzewerk vindt plaats op een vast tijdstip per week en is bedoeld voor alle leerlingen van de klas. Alle groepen hebben hiervoor een speciale keuzekast ingericht met voor ‘elk wat wils’.

groep 3 Extra werk 2015-2016 feb - apr

Kijf je keuze! Het is nu de tijd om te kiezen. Kies je een sticker!					
	1	2	3	4	
De Toer kies 2 kaartjes					Sticker op kaart
De Toer kies 2 kaartjes					Sticker op kaart
Middeleeuwen 2 kaartjes					Sticker op kaart
Waardevolle 2 kaartjes					Sticker op kaart
Bezoekkaart					Sticker op kaart
Speelkaart 2 kaartjes					Sticker op kaart
Tekenkaart	10 kaartjes	10 kaartjes	10 kaartjes	10 kaartjes	Sticker op kaart

keuzewerk 2016-2017 Augustus

	Compu ter Ek	Blokken Ek	Lego Ek	Klei Ek	Knutsel Ek	Tekenen Ek	Lezen Ek	Spellen Ek	Spel Ek

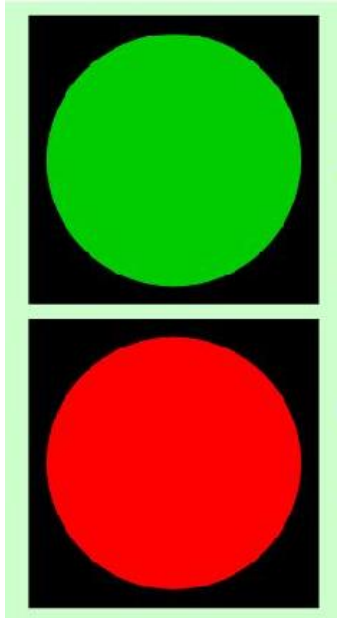

4.9 UITGESTELDE AANDACHT

De twee belangrijkste redenen om te werken met uitgestelde aandacht zijn:

- 1. kinderen leren in deze periode zelfstandig problemen op te lossen en zijn op elkaar aangewezen voor onderlinge hulp
- 2. het biedt de leerkracht de gelegenheid om ongestoord met individuele of met kleine groepjes kinderen te werken.

Kinderen geven met hun rood/groene kaartje aan of ze alles begrijpen en daardoor door kunnen werken (groene kant boven), of dat de leerling graag hulp wil van de leerkracht bij het maken van een opdracht (rode kant boven). Voordat het kaartje op rood wordt gelegd, moet er wel eerst aan het maatje worden gevraagd of hij of zij daar misschien bij kan helpen.

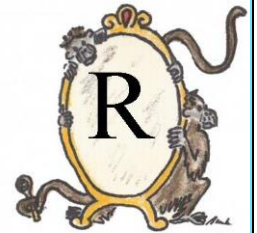
Tijdens uitgestelde aandacht ligt het initiatief bij de leerkracht. Welke initiatieven kan hij/zij ontplooien?

- individuele hulp of hulp aan een klein groepje kinderen aan de instructietafel, waarbij het groepsplan de leidraad is
- observeren van de gehele groep of een individuele leerling (bijv. betreffende zijn / haar werkhouding)
- vaste looproute met als doel: het beantwoorden van korte hulpvragen; gevraagde/ongevraagde feedback; bevestiging; complimenten etc.
- korte leergesprekjes met kinderen die proberen samen te werken en waarbij het nog niet zo goed lukt correctie, eventueel in aanwezigheid van het kind

4.10 REFLECTIE

Een aantal keren per week komt de reflectie aan bod. Per twee groepen hebben we reflectiekaarten samengesteld. We reflecteren met de kinderen achteraf op inhoud, aanpak en beleving.

Aan het einde van de week geven we de leerlingen gelegenheid om even terug te blikken op het resultaat. 'We laten de leerlingen als het ware in een spiegel kijken' om hen te leren van wat goed ging en wat nog niet zo goed ging. 'Wat zou je de volgende week anders willen doen?' De kleutergroepen reflecteren met een spiegel. De leerlingen van de groepen 3 t/m 8 reflecteren op hun weektaak.

Bij het vak rekenen maken we de doelen voor het volgende leerstofblok van tevoren bekend in de klas. Zo weten ze wat ze gaan leren en kunnen ze ook tussentijds zien waar ze nog moeite mee hebben. Aan het einde van het blok gaan we aan de hand van reflectiekaarten bespreken of de doelen wel of niet gehaald zijn.

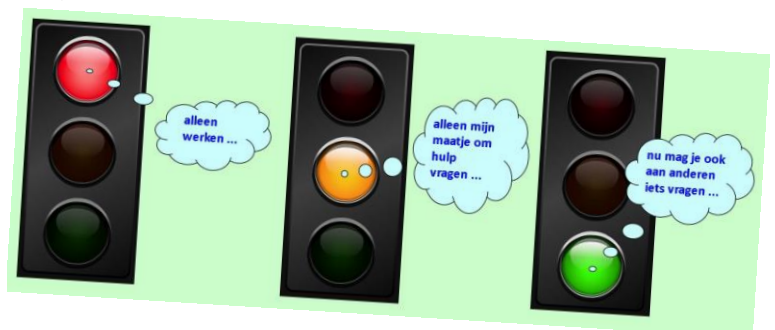
4.11 HANDELINGSWIJZERS EN SYMBOLEN

In de klassen maken wij gebruik van handelingswijzer. Hierop staat in stapjes beschreven hoe bepaalde zaken / problemen kunnen worden opgelost. Bij de kleuters wordt bijvoorbeeld stap voor stap uitgelegd hoe ze hun jas zelf aan kunnen trekken of hoe ze een verschoort aan kunnen doen. Vanaf groep 3 hangt er in de klas een stappenplan welke stappen de kinderen kunnen nemen wanneer ze een opdracht niet zelf op kunnen lossen.

Vanaf groep 3 zijn er in de klassen mapjes aanwezig met korte handelingswijzers.

Binnen de klassen maken we ook gebruik van symbolen, een aantal worden alleen in de kleutergroepen gebruikt en anderen alleen in de groepen 3 t/m 8:

- dagritme kaarten,
- symbool voor uitgestelde aandacht
- wc-kaarten (vrij of bezet)
- stoplichten
- timers

4.12 SAMENWERKEN

We vinden het in de eerste plaats van grote pedagogische waarde dat kinderen sociale vaardigheden opdoen. Samenwerken is derhalve van grote betekenis. Dagelijks wordt er in elke groep samengewerkt (soms vrijwillig, soms ook op initiatief van de leerkracht).

Samenwerken vindt op allerlei verschillende manieren plaats:

- er worden in de taak samenwerkingsopdrachten opgenomen
- in de instructielessen rekenen, taal, lezen en schrijven: de leerkrachten nemen samenwerkingsopdrachten op in hun lesprogramma (ook vanuit de methodes)
- tutorlezen schoolbreed. Leerlingen uit de groepen 3, 4, 5 en 6 lezen 2x per week met een tutor uit groep 7 en 8
- binnen de lessen wereldoriëntatie
- binnen het bewegingsonderwijs: veel sport – en spelvormen zijn hiervoor geschikt binnen de creatieve vakken
- in de schoolomgeving: gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het netjes houden van de schoolomgeving

Het samenwerken dient regelmatig te worden geëvalueerd; bovendien dienen leerkracht en leerlingen regelmatig te reflecteren op hoe het samenwerken kan worden geoptimaliseerd. Uiteraard is er een onderscheid te maken tussen samenwerken (dit is samen aan een opdracht werken) en samen werken. Met samen werken bedoelen we dat kinderen weliswaar individueel aan een opdracht werken, maar dat ze wel rekening met elkaar houden en elkaar helpen. Rekening houden met elkaar houdt in dat je elkaar niet stoort of afleidt tijdens het werk, maar ook, dat je je verantwoordelijk voelt voor het welzijn van je medeleerlingen en voor de sfeer in de groep en de school als geheel. Negatief gedrag hoort daar bijvoorbeeld niet bij, maar belangstelling voor een zieke klasgenoot en zorg voor een nette schoolomgeving wel. Kinderen moeten het normaal vinden dat je elkaar helpt. Het is ook normaal dat je hulp vraagt. Niet alle kinderen kunnen dit uit zichzelf, dus moeten we hen dit leren.

Tijdens het zelfstandig werken zal de leerkracht zich terughoudend opstellen t.o.v. de gebeurtenissen in de groep. Ook probleempjes in de sociale sfeer moeten de kinderen in eerste instantie proberen zelfstandig op te lossen.

4.13 MATERIALEN

De inrichting van de klassen dient zo te zijn, dat de kinderen alle materialen die zij nodig hebben, zelfstandig kunnen pakken, eventueel weer schoonmaken en opruimen. Dit komt er op neer dat er veel gebruik wordt gemaakt van open kasten.

Ook materialen buiten de groep opgesteld, dienen gemakkelijk toegankelijk te zijn. In principe moeten de kinderen dus zonder de leerkracht te vragen geheel zelfstandig en onder eigen verantwoordelijkheid materialen kunnen gaan gebruiken. Voorwaarde is steeds voorzichtig met de geleende materialen om te gaan en ze op de juiste plaats terug te zetten.

Door de gehele school heen dienen kinderen gebruik te kunnen maken van materialen. Ze zijn daarbij zelf verantwoordelijk voor het juiste gebruik.

4.14 WERKPLEKKEN

In de groepen 1 t/m 5 maken we gebruik van een wasknijperkaart. Elke leerling heeft een eigen wasknijper. Op de kaart wordt door de leerkracht aangegeven hoeveel werkplekken er op de gang zijn. De leerlingen die op de gang willen werken, hangen hun wasknijper op de aangewezen plek.

De groepen 6 t/m 8 werken met een rood / groene kaart. De leerkrachten geven aan hoeveel leerlingen op de gang mogen werken. De kinderen van de groepen 5 t/m 8 werken met een halkaart. De leerkrachten van andere groepen mogen ingrijpen als het werken op de gang niet zo gaat zoals het moet.

De kinderen hebben in de klas een vaste werkplek. Binnen de school hebben we ook nog andere plekken waar de kinderen zelfstandig en samen kunnen werken:

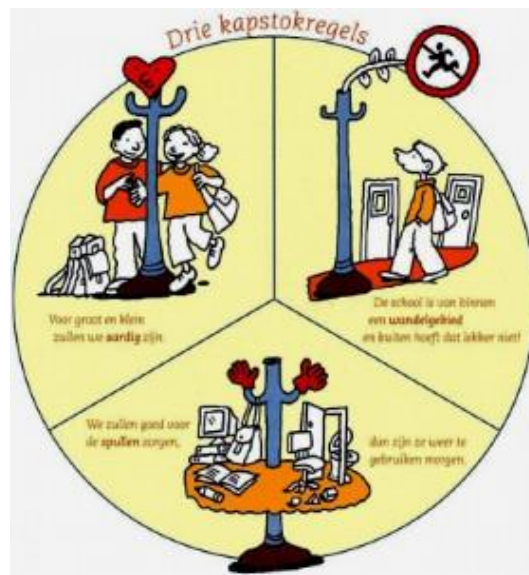
- op de gang
- in de overblijfruimte.

4.15 DRIE KAPSTOKREGELS

OBS De Tweemaster kent drie kapstokregels:

1. voor groot en klein willen we op onze school aardig zijn
2. de school is een wandelgebied, maar buiten hoeft dat lekker niet
3. we zullen goed voor onze spullen zorgen, dan zijn ze opnieuw te gebruiken morgen

4.16 ZORG VOOR DE KLAS, SCHOOL EN SCHOOLOMGEVING

Verantwoordelijkheid dragen door kinderen betekent ook dat zij zorg leren hebben voor hun fysieke omgeving: de klas, de school als geheel en het terrein om de school.

HOOFDSTUK 5 HOE INFORMEREN WE OUDERS OVER DALTON?

Onze ouders hebben bewust gekozen voor onze school. Het is belangrijk om hen regelmatig te informeren over Dalton.

In de eerste plaats besteden we vijf keer per jaar aandacht aan onze daltonontwikkeling in onze schoolkrant 'Alle hens aan dek'. We zorgen ervoor dat er voor iedere nieuwe schoolkrant een artikeltje wordt geschreven over actuele daltonzaken in en rond de school.

Verder informeren we onze ouders via onze Tweemaster Journaals en hebben de groepsleerkrachten rechtstreeks e-mailcontact met de ouders voor hun eigen nieuwsbrieven. De Tweemaster Journaals staan overigens ook op de website:

www.obs2master.nl

Via de knop 'daltononderwijs' kan men informatie vinden over ons daltononderwijs.

Voor alle groepen organiseren we aan het begin van een nieuw schooljaar een kennismakingsavond, waarbij we ingaan op onze werkwijze en waar we de ouders uitleggen wat er specifiek belangrijk is voor dit leerjaar.

Tijdens onze jaarlijkse Dalton open dag, zijn ouders van harte welkom om een kijkje te nemen op school. Van tevoren zal bekend worden gemaakt wanneer de open dag plaats zal vinden.

Dit daltonboekje tot slot is natuurlijk heel belangrijk voor de eerste kennismaking met Dalton op 'De Tweemaster.'